

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

De his que pro non scriptis habentur

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

Certe capiet. z sic habes hic q statutu equiparatur vltime voluntati non contractui. vt et habetur p flo. in. l. ciuitas. si. cer. pe. z vide bar. b. querēt in. l. ij. s. d. in die adiec. z in. l. vltimo. in. fi. j. d. stip. ser. p. bal. de. pat. ce. p. stan. i. r. col. z facit qd no. bar. in. l. g. qd astrin. gende. p. illū. ter. ad. fi. de. ver. ob. z in. l. p. sti. ad. mū. l. c. d. bis. q. vt. idig. z. ex. p. re. dicit. bal. ita. de. cla. rā. in. ti. de. pa. con. stan. i. ver. crimina. libus. cū. ius. dictū. forma. liter. retulit. in. l. o. s. po. p. uti. in. prin. viij. col. d. iu. si. z. iur. ibi. dixit. q. ma. gis. accedit. vltime. volū. tati. q. cōtra. ctui. hāc. du. bitationē. for. mauit. etiam. bar. z. nō. de. cidit. in. l. su. s. h. s. de. he. redi. in. fi. z. adde. bar. in. l. quoties. la. ij. i. lec. anti. C. d. h. d. e. c. de. sacro. fan. ec. cle. z. q. acce. dat. magis. cō. tractui. tenet. bal. in. l. ea. d. mum. C. de. col. vide. ta. mē. bal. in. d. l. o. s. populi. ad. fi. bal. i. l. z. si. post. tres. in. viij. col. i. lec. sigs. cau. tio. z. q. equi. paretur. vlti. me. volunta. ti. z. idē. tenet. Bar. z. imol. in. l. nō. soluz. s. morte. de. oper. no. nū. circa. pe. col. z. ista. latif. pla. cēt. p. no. i. d. l. i. de. bis. q. vt. idig. pre. ter. q. vbi. agi. tur. de. inter. pretatione. le. gis. vel. statu.

dicamus nō ptinere ad nouas leges. i. ad leges iniquas. vel aliter itelligo hanc. l. put iacet z po no exēpluz p. l. hac edictali. C. de secū. nup. nam testator non pōt relinquere vxori sue plusq̄ vni filio ex p̄rio m̄rimonio. pone ergo q̄ testator reliq̄ t̄m vxori sue q̄ nō poterat capere totū tpe re stamēti: sed tpe mortis capax erat. certe capiet to tuz: q̄ regula cato. nō ptinet ad nouas leges. Eodē mō pone in statuto qd dicit q̄ legatum fa ctum forensi nō ualet legatariuz erat forensis tē pore testi: postea effectus est ciuif. Certe capiet nō obstāte regula cato. nec obstat si dicit vulpi anus nō cogitauit de his legib: q̄ verū est spe cialiter lz vniuersaliter b̄n cogitauit. appellemus ergo oēs legem nouā que inducit ipe dumentum circa legatū: que t̄m lex sit facta post regulā cato. Quero que fuit rō hui. l. Forte voluit dicere q̄ regula cato. fuit facta p̄ verba p̄teriti t̄pis: vel p̄teriti ipefecti. vñ nō trahit ad futura: q̄ dicit si decessisset inutile foret. hoc nō p̄z: q̄ lex sp loq̄tur: vt. l. i. s. de cōdi. ex. l. z. l. arriani. C. de he re. q̄re dic q̄ in reg. cat. erāt p̄a verba ex q̄b u ul pian hic collegit q̄ regla illa n̄ ptineat ad poste riores leges al. p̄ores ad posteriores trahū: z eō vt. l. nō est nouuz. z. l. s. z. posteriores. s. de legi. Quero qd si ignoram q̄ sint leges facte p̄ re gulā cato. qd in dubio presumemus. Certe oēs cōstitutiones q̄ sunt in codice vel in instrū. que cōtinēt aliqd noui iuris appellabuntur noue le ges cū fuerint facte post istam. sed in legib p̄osi tis in isto libro dicem regu. cato. hēre locū: nisi aliud appareat: ut. l. cetera. s. de leg. i.

De his que pro nō scriptis hēntur. Rica.

Quis. Licet in s̄to z legatū sit p nō scriptū scō heredis. substitutio t̄m z fideicomis suz remanet in suo robore. h. d. No. tex. ibi. nam senatus. ex quo hēs q̄ si lex iponit penā statim annullat z infringit actum. z istud mēbruz omisit Dy. in. c. que s̄ius. de re. iur. li. vi. lz in s̄riuz videat casus. s. de diuor. l. fi. qd examinaui i. l. p̄tor. s. i. de op. no. nū. C. d. p. z v̄ q̄ bec is̄to que ex pte zē. valeat: vt. l. hoc ar ticulo de here. isti. So. intellige recitauerit in ta bulis quas faciet in futurū: z sic verbum recita uerit intellige in futurum: vt dixi in. l. hoc articu lo. Ultimo no. hanc. l. ad id qd dicit. j. e. l. fi. seg tur. l. que in testō. in qua nihil est.

Ex. l. sequenti. Hereditas legata fratrib minoribus habet p nō scripta. idē de legato facto dānato ad mor tem uel ppetuum carcerem.

In metallum. Quod penitus incapaci nō querit fisco. Itēz q̄z ē capax legati alimētorum. h. d. C. d. p. id qd au fertur ab idigno applicat fisco: vt. j. ti. i. p totuz z. l. papinian. s. meminisse. de inof. test. So. ali ud ē que eē incapacē. aliud que eē indignū: vt. p bal. hic. Et p hoc cōsului q̄ si fratres minores instituānt heredes hereditas ē p nō scripta z re manet apud heredes ab intestato: quia. c. exiui. de ver. sig. in. de. dicit q̄ totaliter sint ois heredi tatis incapaces. C. d. p. in. fi. de le. s. e contrario Glo. sol. z nō bene. Tu dic q̄ ibi casus supueni ens tēdit ad eūdem effectū cū ipso legato. h. ad aliū effectū de quo p dy. in. c. actū legitime. s. re. iu. li. vi. vt dixi in. l. plurib. s. si placet de ver. ob. C. ultimo no. hāc. l. scitis enī q̄ dānat ad mor

tē sit seru pene: vt. l. qd ad statū. z. l. g vltimo. de pe. z. l. eius q. s. pe. d testa. z sic oia legata sibi fa cta irritant: z sunt p nō scripta vt h. qd tene mē ti. Idē si aliqs ē damnatus ad ppetuū carcerem nā qd eēt ei relictū eēt pro nō scriptū: nisi i cā alimētōz: vt h. z. l. suos ad custodiā. de adi. et ci. leg.

Ex. l. sequenti. Si legatū sit coram duob testib ticio z gra uatur q̄ restituat pio loco: legatuz remanet pe nes heredē cum onere suo.

Quod quis. C. d. p. C. de ca. du. tol. s. in p̄rio vbi p nō scripta remanēt sine onere. So. fm Dy. z oēs hoc veruz q̄ culpa legatarij est p nō scriptuz. ibi vero est p non scriptuz ppter de fectum substātie persone: q̄ psona non suberat. dico q̄ ille. s. stat in terminis suis. nā habet locū quādo est p non scriptū: q̄ persona legatarij de ficiēbat: ut ibi. secus si ex alia cā: vt q̄ ibi ascripsit in testō: vt hic. vel q̄ prima volūtas fuit captato ria. nam ex his casib remanet cū onere: vt hic. z. s. e. l. i. in fi. C. Beinde aduerte: scitis q̄ legata ad pias causas valent cum duobus testib: ut in .c. relatū. extra de testa. sed q̄tū ad alia stat iu ri nostro: q̄ regruntur. vij. vel. v. modo testator legauit uni coraz duobus testib: z euz grauauit de restituendo ecclesie vel paupibus. certe istud legatū est p nō scriptuz. sed remanet apud here dez cū onere suo. casus est hic qui est optia limi tatio ad. l. i. s. in p̄rio. C. de cadu. tol. Item illud qd aufertur in penā alicui nūq̄ transit cū one re: vt. l. recusare. s. si vacantiū. ad trebel.

De his quibus vt indignis. Rica.

Ex. l. sequenti. Offensa dicitur illud q̄ nō meref penā: z an mortuus possit offendi: ita ut ille q̄ dormiuit cū vxore defuncti amittat legatū sibi factum. Et an legatū reuocef si iuria fiat ignorantī.

Iuris. Qui post mortē defū. cti ingratitudinis cāz cōmittit pdit legatum. h. d. C. d. p. q̄ nō auferatur ab eo tanq̄ idigno: sed debeat remanere penes heredes vt. s. de adi. le. l. iij. Sol. ibi q̄ cā ingratitudinis cōmittit uiuo testatore. vnde defunctus v̄ cum reuocare. hic post mortē fuit ingratus. vñ appli catur fisco. C. Itē op. ex eodez facto q̄s nō debz cōsequi penaz z premiū. So. ut in glo. z vltia so. est vera. de quo per Dy. in. l. de certo. de suspec. tu. z. c. qd ob gratiā. de reg. iur. lib. vi. Ex hac. l. singulr not. q̄ illud qd nō meretur penā d̄ of fensa: ut hic sufficit enīz q̄ iuste ad iracūdiā eū p uoces: vtputa: q̄ hoc facere pōt licite: lz si hone ste: vt h. vides. z sic. l. i. testō. s. d. ma. ref. q̄ dicit q̄ offensa est q̄cquid meref penam dicit veruz: t̄m nō excludit q̄ offensa nō possit esse: licet quis pe nam nō mereatur dixi. in. l. licitatio. s. qd illicite. de publi. C. Alterius no. q̄ mortuus pōt offen di a deo qd quis priuaf relicto. z per hoc potes dicere veram esse glo. l. fororem. in fi. C. e. q̄ ille qui cōcubuit cū vxore defuncti post mortē eius indignus est legato: z sic applicat fisco: ratio q̄ si uiuo defuncto hoc fecisset ipsuz ad iracūdiam prouocassz. ergo idē post mortē. Quero qd in ignorāte: cōmisit aliquis culpaz contra igno rantem z si ille sciuisset esset contracta inimicitia quid iuris: an reuocef legatum. Certe si hoc est in mortuo multo fortius hoc est in ignorante: lz

ti. qz in. l. vel statuto sit stri cta interpre tatio. l. p̄spe. rit. j. q. z a q bus. sic in cō tractib. no. d. l. quicquid. z z ibi bar. C. De his q̄ p nō scriptis habētur. Ru brica. b s Ji me tallum nō p̄bat hic. p bal. in. auē. ingressi. cir. ca. vij. col. cū se. C. d. sacro fan. ecclē. C. Causa ali mentorū. Et idq̄ dicitur q̄ daf actio icapaci quo ad alimenta. in tantuz est verum q̄ etl am daf actio iniuriaruz p pter denega ta alimenta. tex. ē. i. l. si vi cium. j. de re iudi. quā J mo. dicit ibi eē singu. ad ampliationē huius. l.

De his qui bus vt idig. Rubrica.

d d Iuris. offen. la ē. No. p̄ri mo. ex hac. l. quid dicitur offē. z hoc facit contra dictū bar. in. l. si ita stipu. s. griso. in fi. de verb. ob. C. Alterius not. adde qd no. bal. in. l. id qd paup bus. i. r. col. de epi. z cle.

C. Quero quid. Adde bart. i. l. h. d. e. cōmissū. z qd not. imol. in. l. ij. i. fi. d. vul ga. z pupil. ad fi. prin.